COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 9.7.2026
COM(2026) 353 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Aplicarea normelor UE în materie de concurență în sectorul agricol

1. Introducere

Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 privind organizarea comună a piețelor agricole (OCP)[1] stabilește condițiile pentru comercializarea produselor agricole pe piața internă. Acesta face parte integrantă din politica agricolă comună (PAC) și prevede norme tehnice armonizate privind piața și comerțul, asigurând astfel adaptarea sectorului agricol al UE la cerințele pieței. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) acordă un statut special sectorului agricol, astfel încât normele în materie de concurență aplicabile produselor agricole sunt adaptate la caracteristicile specifice sectorului [inclusiv fragmentarea sectorului agricol (a se compara cu concentrarea actorilor în amonte și în aval în cadrul lanțului de aprovizionare agroalimentar), ciclurile lungi de producție și volatilitatea semnificativă determinată de factori climatici și naturali], ținând seama de obiectivele PAC. Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia") prezintă prezentul raport Parlamentului European și Consiliului în temeiul articolului 225 litera (d) din OCP. În conformitate cu dispoziția respectivă, prezentul raport prezintă modul în care normele în materie de concurență, astfel cum sunt prevăzute în OCP, au fost aplicate[2] în sectorul agricol în toate statele membre[3].

Raportul se referă la perioada iulie 2017-iulie 2025 în ceea ce privește derogările de la normele în materie de concurență în cadrul OCP și prezentarea acțiunilor de verificare antitrust[4].

Raportul trebuie luat în considerare ținând seama de contextul economic și politic mai larg din perioada vizată. La momentul respectiv, sectorul agricol european s-a confruntat cu o serie de

---

[1] Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, JO L 347, 20.12.2013, p. 671).

[2] Aplicarea derogărilor de la articolul 101 alineatul (1) din TFUE se bazează pe autoevaluarea producătorilor, care, prin urmare, nu trebuie să o raporteze Comisiei. Prin urmare, prezentul raport se bazează în principal pe cererile oficiale de avize transmise Comisiei, pe reclamații și pe acțiunile de verificare din oficiu ale autorităților naționale de concurență, precum și pe rapoartele transmise de statele membre.

[3] Sectorul agricol cuprinde produsele menționate la articolul 1 alineatul (2) din OCP și în anexa I la OCP.

[4] Raport anterior: *Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind aplicarea normelor Uniunii în materie de concurență în sectorul agricol*, COM(2018) 706 final și Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește documentul „Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu – Aplicarea normelor Uniunii în materie de concurență în sectorul agricol", SWD (2018) 450 final.

crize economice și sanitare semnificative, cum ar fi pandemia de COVID-19, războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, creșterea bruscă a costurilor energiei și îngrășămintelor, fenomenele meteorologice extreme și amenințările sanitare persistente, cum ar fi bolile animalelor, la care Comisia a răspuns cu fermitate[5].

În 2024, dialogul strategic privind viitorul agriculturii în UE[6] (denumit în continuare „dialogul strategic") a recomandat Comisiei și statelor membre să promoveze inițiative de cooperare între fermieri și alți actori din lanțul de aprovizionare, în conformitate cu articolul 210a din OCP, cu scopul de a-i recompensa pe fermieri pentru eforturile și investițiile lor în materie de durabilitate. Dialogul strategic a invitat, de asemenea, Comisia și statele membre „să se abțină de la intervenții excesive pe piață care limitează concurența" în abordarea provocărilor cu care se confruntă fermierii din UE.

În decembrie 2024, Comisia a propus măsuri de consolidare a poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente și de restabilire a încrederii în acest lanț între actorii săi, inclusiv propuneri referitoare la normele în materie de concurență în agricultură[7].

2. Aplicarea normelor în materie de concurență, astfel cum sunt prevăzute în OCP, în sectorul agricol în toate statele membre

TFUE conferă un statut special sectorului agricol. În temeiul articolului 42 din TFUE, normele Uniunii în materie de concurență se aplică producției și comercializării produselor agricole numai în măsura stabilită de Parlamentul European și de Consiliu, în cadrul dispozițiilor prevăzute la articolul 43 alineatul (2) din TFUE, având în vedere cele cinci obiective ale PAC enunțate la articolul 39 din TFUE. Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a recunoscut

[5] Raport special: Securizarea aprovizionării cu produse alimentare în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19.

[6] Dialogul strategic privind viitorul agriculturii UE.

[7] *Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1308/2013, (UE) 2021/2115 și (UE) 2021/2116 în ceea ce privește consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente*, COM(2024) 577 final.

prevalența PAC asupra obiectivelor TFUE în domeniul concurenței[8]. Curtea de Justiție a recunoscut, de asemenea, că menținerea unei concurențe efective este unul dintre obiectivele PAC și ale organizării comune a piețelor[9].

În temeiul articolului 42 și al articolului 43 alineatul (2) din TFUE, OCP stabilește derogări specifice agriculturii de la aplicarea articolului 101 alineatul (1) din TFUE. Aceste derogări, prezentate în raportul Comisiei din 2018, includ derogări generale care pot fi orizontale [pentru decizii, acorduri sau practici concertate ale fermierilor sau ale producătorilor ori ale asociațiilor fermierilor și ale organizațiilor de producători (PO) (articolele 152 și 209)] sau verticale [pentru acorduri, decizii sau practici concertate ale organizațiilor interprofesionale recunoscute (IBO) (articolul 210)] ori atât orizontale [încheiate între concurenți reali sau potențiali la același nivel al lanțului (fermieri, de exemplu)], cât și verticale [dacă sunt încheiate între actori care își desfășoară activitatea la diferite niveluri ale lanțului (fermieri care încheie un acord cu unități de prelucrare, de exemplu) (articolul 210a)]. Raportul se referă, de asemenea, la derogările pentru negocieri colective în sectorul laptelui (articolul 149), la derogările în caz de dezechilibre grave pe piață (articolul 222) și la derogările legate de gestionarea ofertei pentru anumite produse și sectoare (articolele 166a-167-167a).

2.1 Cooperare orizontală (articolele 209, 149 și 152 din OCP)

Articolul 209 din OCP

Articolul 209 prevede că articolul 101 alineatul (1) din TFUE nu se aplică acordurilor, deciziilor sau practicilor concertate ale fermierilor, ale asociațiilor fermierilor, ale organizațiilor de producători recunoscute sau ale asociațiilor organizațiilor de producători (APO) recunoscute, care vizează producția sau vânzarea produselor agricole ori utilizarea unor instalații comune

[8]Hotărârea din 29 octombrie 1980, *Maizena*, 139/79, EU:C:1980:250, punctul 23, Hotărârea din 5 octombrie 1994, *Germania/Consiliul,* C-280/93, EU:C:1994: 367, punctul 61; Hotărârea din 19 septembrie 2013, *Panellionios Szdesmos Viomichanion Metapoiisis Paknou,* C-373/11, EU: C: 201: 567, punctul 39, reamintită cel mai recent în Hotărârea din 14 noiembrie 2017, *APVE și alții,* C-671/15, EU:C:2017:860, punctul 37.

[9] Hotărârea din 9 septembrie 2003, *Milk Marque și National Farmers' Union*, C-137/00, ECLI:EU:C:2003:429, punctul 57, Hotărârea din 14 noiembrie 2017, *APVE și alții,* C671/15, EU:C:2017:860, punctele 37 și 48.

pentru depozitarea, tratarea sau procesarea produselor agricole, cu excepția cazului în care aplicarea acestora ar periclita realizarea obiectivelor PAC prevăzute la articolul 39 din TFUE.

Acordurile, deciziile și practicile concertate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 209 nu sunt interzise și nu este necesară nicio decizie prealabilă de autorizare a acestora. Cu toate acestea, operatorii relevanți pot solicita un aviz din partea Comisiei cu privire la compatibilitatea acestor acorduri, decizii sau practici concertate cu obiectivele PAC.

Până în prezent, Comisia a tratat o singură solicitare de aviz în temeiul articolului 209. Aceasta a avut loc în 2020, când Comisia a emis un aviz pozitiv cu privire la cererea depusă de Asociația spaniolă a cooperativelor agricole, *Cooperativas agroalimentarias* (CAA), privind compatibilitatea cu obiectivele PAC a unui mecanism de stabilizare a pieței uleiului de măsline din Spania[10] prin depozitarea voluntară a uleiului de măsline.

Mecanismul a vizat următoarele categorii de uleiuri de măsline produse de membrii cooperativelor din cadrul asociației: ulei de măsline extravirgin, ulei de măsline virgin și ulei de măsline lampant. Sectorul se confruntă cu fluctuații anuale puternice ale producției din cauza ciclurilor biologice ale măslinilor și a condițiilor meteorologice. Acest lucru duce la perioade de ofertă excedentară sau de deficit, cauzând o volatilitate puternică a prețurilor și instabilitate financiară pentru producători.

Prin urmare, membrii cooperativelor din cadrul asociației au propus depozitarea unei anumite părți din volumul excedentar de ulei de măsline pentru o perioadă limitată, cu scopul de a obține un echilibru mai bun între cerere și ofertă, care putea sprijini veniturile fermierilor. Participarea la mecanism a fost în continuare una voluntară, iar Comisia a constatat că acordurile CAA și ale cooperativelor participante la mecanism erau compatibile cu realizarea obiectivelor PAC și nu au condus la eliminarea concurenței.

Separat, în 2019, autoritatea națională de concurență (ANC) din DK a verificat o serie de acorduri între producătorii de ouă ecologice și centrele de ambalare a ouălor, menite să adapteze producția la cererea stabilită de ambalatori, menținând în același timp o relație de aprovizionare

[10] Pentru avizul Comisiei: Avize privind compatibilitatea – Comisia Europeană.

exclusivă între ei. În cele din urmă, acordurile vizau menținerea unui preț mai mare pentru acești producători de ouă, fără a stabili un anumit nivel al prețului. ANC a analizat dacă acordurile puteau îndeplini condițiile prevăzute la articolul 209 din OCP. Pe baza informațiilor disponibile, ANC a considerat că nu exista niciun temei pentru continuarea verificării și a închis-o fără a emite vreo decizie în 2020.

Articolul 149 din OCP

În temeiul articolului 149 din OCP, o PO recunoscută sau o APO recunoscută poate negocia în mod colectiv contracte de livrare a laptelui crud în numele fermierilor membri ai acesteia, pentru întreaga lor producție comună sau pentru o parte a acesteia.

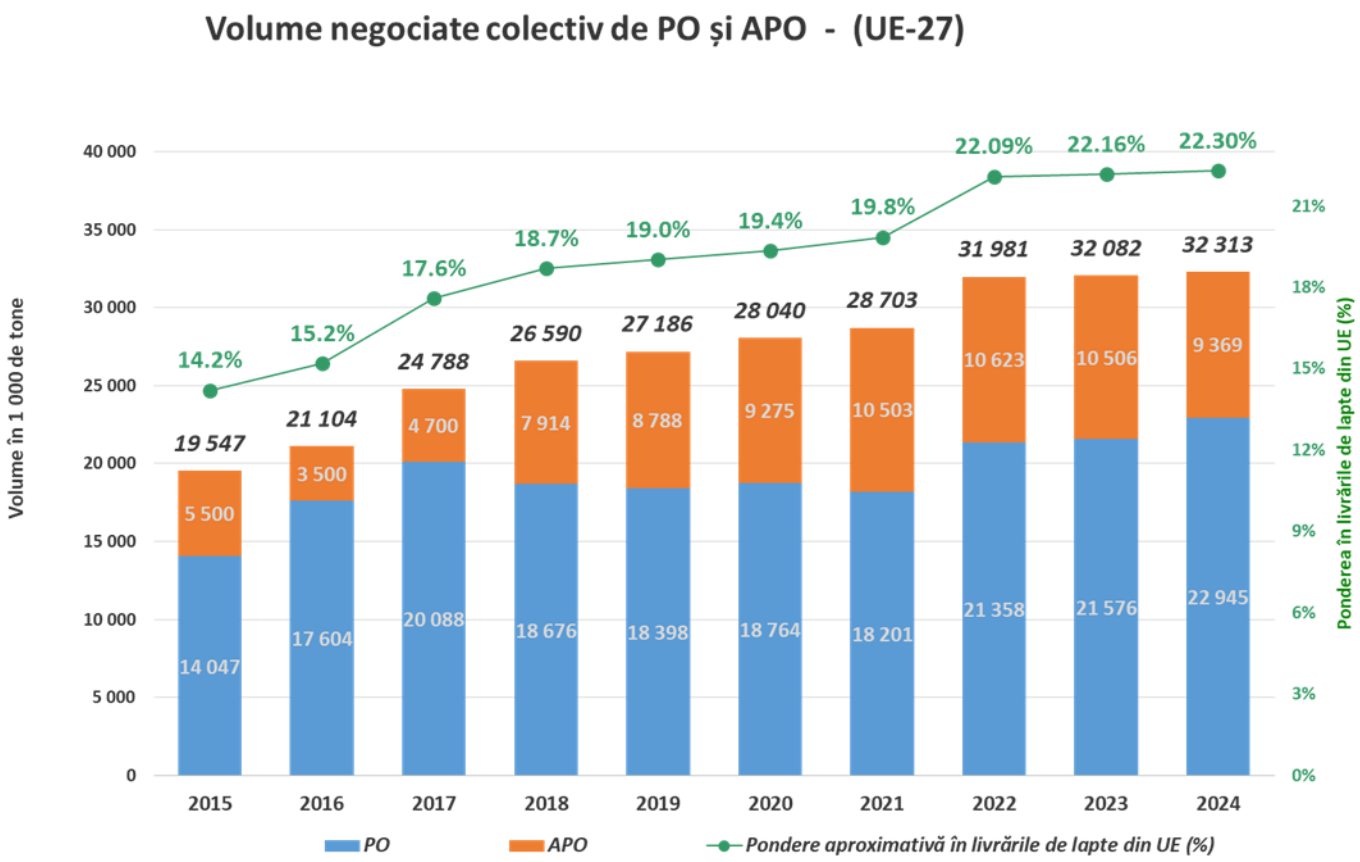
Nouă state membre[11] au raportat livrări de lapte crud în 2024 în temeiul unor contracte negociate colectiv în conformitate cu această dispoziție. Volumul negociat colectiv de PO recunoscute și de APO recunoscute s-a ridicat la peste 32,3 milioane de tone, corespunzând unei ponderi de aproximativ 22 % din livrările totale de lapte din UE în 2024. În CZ, un procent de 78 % din laptele colectat anual a fost negociat colectiv, iar în DE 48 % și în FR 49 %.

Începând din 2018, UE a înregistrat o creștere a procentului livrărilor de lapte din UE negociate colectiv în temeiul articolului 149 din OCP[12], de la 18,7 % în 2018 la 22,2 % în 2024[13].

[11] BE, BG, CZ, DE, ES, FR, NL, SK, FI.

[12] Creșterea numărului de negocieri colective este atribuită creșterii numărului de PO/APO și succesului mecanismului în sine.

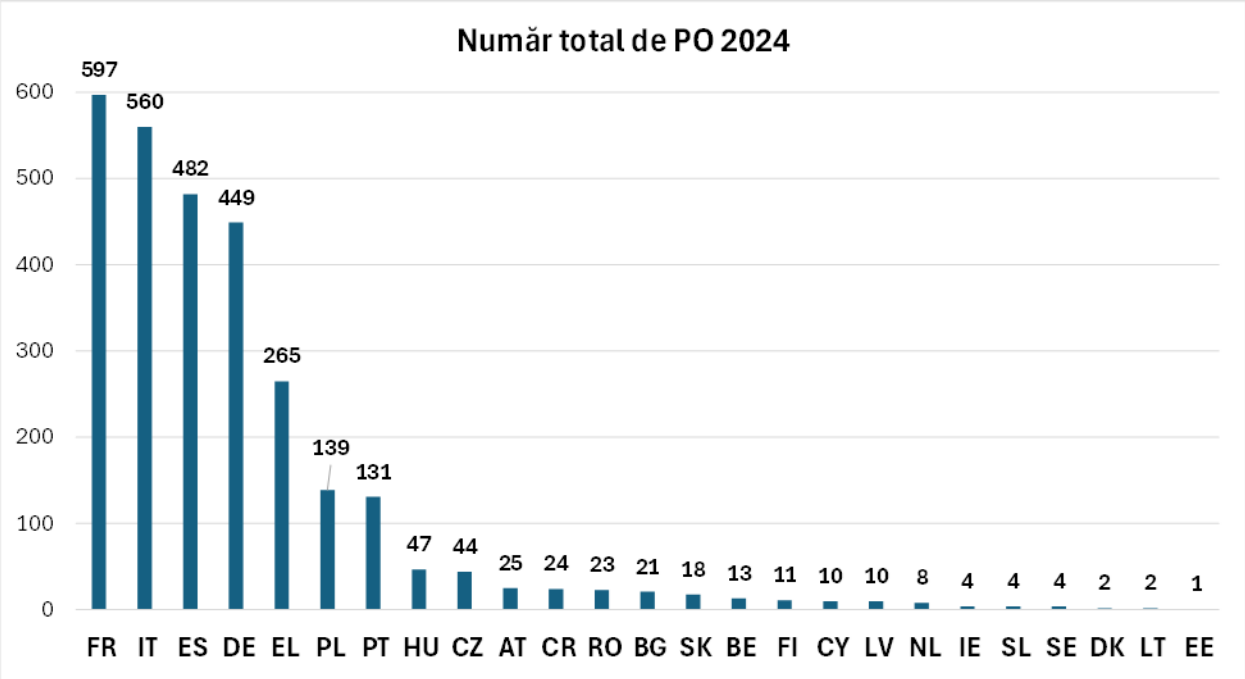
[13] Pe baza notificărilor transmise de statele membre în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 511/2012 al Comisiei din 15 iunie 2012 privind notificările referitoare la organizațiile de producători și organizațiile interprofesionale, precum și la negocierile și relațiile contractuale, prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 pentru sectorul laptelui și al produselor lactate, JO L 156, 16.6.2012, p. 39.

Articolul 152 alineatul (1a) din OCP

Articolul 152 alineatul (1a) prevede o derogare explicită de la articolul 101 alineatul (1) din TFUE în cazul unei PO recunoscute sau al unei APO recunoscute care își planifică producția, își optimizează costurile de producție, comercializează produse și negociază contracte pentru furnizarea produselor agricole, în numele membrilor săi, pentru întreaga lor producție sau pentru o parte a acesteia. Pentru a beneficia de această derogare explicită, organizațiile trebuie să exercite efectiv o activitate economică, cum ar fi depozitarea comună, distribuția, gestionarea comună a deșeurilor sau promovarea comună. Nu există nicio obligație de notificare prealabilă sau ulterioară pentru ca PO recunoscute să poată invoca această dispoziție. Se presupune că majoritatea organizațiilor utilizează această dispoziție în activitățile lor pe baza autoevaluării.

În 2024, în UE existau 2 894 de PO recunoscute și 90 de APO recunoscute[14]. În multe sectoare, PO nu sunt recunoscute în sensul OCP, deși multe dintre acestea îndeplinesc criteriile de recunoaștere: își planifică producția sau comercializează produse ale membrilor lor și negociază contracte pentru furnizarea de produse agricole în numele membrilor lor, fără a beneficia de derogări de la normele în materie de concurență[15].

2.2 Cooperare verticală (articolele 210 și 172b din OCP)

Articolul 210 din OCP

Articolul 210 prevede că articolul 101 alineatul (1) din TFUE nu se aplică acordurilor, deciziilor sau practicilor concertate ale unei organizații interprofesionale recunoscute (IBO) care sunt

[14] Pe baza notificărilor transmise de statele membre până în iunie 2025 în temeiul articolului 5 alineatul (1) din Regulamentul delegat (UE) 2016/232 al Comisiei din 15 decembrie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește anumite aspecte ale cooperării dintre producători, JO L 044, 19.2.2016, p. 1.

[15] A se vedea, în acest sens, nota explicativă a Comisiei privind propunerea referitoare la organizațiile de producători nerecunoscute, publicată de Consiliu: WK 3897/2025 INIT, pdf, Document de lucru al serviciilor Comisiei – Consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente, care însoțește documentul „Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1308/2013, (UE) 2021/2115 și (UE) 2021/2116 în ceea ce privește consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente”, COM(2024) 577 final/2.

necesare pentru atingerea obiectivelor IBO menționate la articolul 157 alineatul (1) litera (c) din OCP[16] și care nu sunt incompatibile cu normele UE în temeiul articolului 210 alineatul (4)[17].

Astfel de acorduri, decizii și practici concertate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 210 din OCP nu sunt interzise și nu este necesară nicio decizie prealabilă de autorizare a aplicării lor. Aplicarea derogării se bazează pe autoevaluarea efectuată de organizațiile vizate. Cu toate acestea, este posibil să se solicite un aviz din partea Comisiei cu privire la compatibilitatea acordurilor, deciziilor și practicilor concertate cu articolul 210[18]. În prezent, în UE există 134 de IBO recunoscute.

Din 2018, Comisia a tratat patru cazuri de cooperare verticală în temeiul articolului 210[19], trei au vizat indicatorii de preț, iar unul standardele de comercializare. În toate cazurile, Comisia a constatat că măsurile puteau fi declarate compatibile cu dreptul Uniunii, deoarece nu îndeplineau condițiile prevăzute la articolul 210 alineatul (4).

În primul rând, în 2019, *Centre national interprofessionnel de l'économie laitière* (CNIEL), o IBO recunoscută în sectorul laptelui și al produselor lactate, a propus[20] crearea unui tablou de bord al pieței care să cuprindă 26 de indicatori economici care să vizeze aspecte precum volumul, prețul, costul și marjele laptelui și ale produselor lactate în diferite etape ale lanțului de aprovizionare, precum și a unui observator al pieței axat pe șase indicatori pentru costurile de producție și prețurile de cost ale laptelui convențional, ale celui ecologic și ale celui obținut în zone montane.

---

[16] Precum și atingerea unor obiective similare în sectorul măslinelor și al tutunului.

[17] Aceste condiții includ, printre altele, absența fixării prețurilor sau a împărțirii pieței.

[18] Articolul 210 din OCP a fost modificat în decembrie 2021 prin Regulamentul (UE) 2021/2117, care a introdus modificări la procedura anterioară, inclusiv eliminarea sistemului anterior de notificare prealabilă a Comisiei cu privire la acorduri, decizii și practici concertate și prevederea posibilității de a solicita un aviz.

[19] Alte trei cazuri au făcut obiectul unei decizii a Comisiei înainte de 2018. În 2017, Comisia a constatat că cererea înaintată de *Comité national interprofessionnel de la Pomme de Terre* (CNIPT) privind indicatorii de preț pentru cartofi era compatibilă cu articolul 210 din OCP: 1f9b4fda-8007-4b9b-9c06-56c7956be36a_fr; în 2015, Comisia a examinat o notificare transmisă de CNIEL cu privire la grilele de plată pentru lapte și nu a ridicat obiecții: a1002532-be97-43c3-ab5e-7a5c023b754c_en; iar în 2013, Comisia a examinat un acord privind indicatorii economici pentru lapte și produse lactate prezentat de CNIEL și l-a considerat compatibil cu dreptul Uniunii: 29301f3c-dd63-48a0-aa42-b60fd5845147_fr.

[20] Pentru avizul Comisiei: *9160b4d9-6168-4c10-b6a4-314d7849a58b_en.

În al doilea rând, în 2021, Comisia a examinat o măsură propusă de *Association Interprofessionnelle de la Banane* (AIB), o IBO recunoscută în sectorul bananelor[21]. Măsura a vizat crearea și difuzarea unui indicator de piață în etapa de vânzare cu ridicata, în Franța metropolitană, pentru a informa operatorii cu privire la evoluția prețurilor bananelor vândute de comercianții cu ridicata către comercianții cu amănuntul, precum și cu privire la achizițiile efectuate de unitățile de alimentație colectivă, de restaurante și de organismele centrale de achiziție.

În al treilea rând, în același an, Comisia a analizat cererea CNIEL de creare și difuzare a unui indicator de piață pentru patru brânzeturi cu denumire de origine protejată (DOP) (Cantal, Auvergne blue, Ambert și Saint-Nectaire) și coprodusele acestora (unt și zer praf) în regiunea Auvergne din Franța[22].

În toate cele trei cazuri, obiectivul indicatorilor de piață a fost de a îmbunătăți transparența pieței, oferind operatorilor informații ample și cuprinzătoare. Indicatorii disponibili în mod regulat ar reduce asimetria informațiilor și volatilitatea prețurilor prin îmbunătățirea înțelegerii pieței în toate etapele. O mai bună cunoaștere a tendințelor pieței ar permite, la rândul său, operatorilor de-a lungul lanțului de aprovizionare să ia decizii bazate pe o mai bună informare în materie de producție și investiții.

În sfârșit, în 2024, Comisia a evaluat o cerere de aviz privind compatibilitatea unei măsuri referitoare la calibrarea merelor în funcție de greutate pentru merele produse și destinate introducerii pe piață în Franța[23].

În acest caz, acordul a vizat atingerea mai multor obiective-cheie în temeiul articolului 157 alineatul (1) litera (c) din OCP. Acesta a sporit cunoașterea și transparența pieței pentru membrii acestei IBO prin standardizarea datelor de pe piață utilizând o unitate de măsură comună, îmbunătățind astfel previzibilitatea pentru operatorii din amonte și simplificând relațiile din aval.

[21] Pentru avizul Comisiei: agriculture.ec.europa.eu/document/download/cab818ee-c187-4a14-8635-a9fda51a9cc9_en?filename=c-2021-1437-commission-decision_en.pdf.

[22] Pentru avizul Comisiei: f033b677-0932-4fee-8b83-85e7a0caa63c_en.

[23] Pentru avizul Comisiei: 3e7b4934-d539-41ca-8228-b0a8721b449a_en.

Acordul a facilitat o mai bună coordonare în ceea ce privește introducerea produselor pe piață prin adoptarea calibrării în funcție de greutate, ceea ce raționalizează normele de comercializare și reduce incertitudinile sau conflictele dintre operatori. Acesta a prevăzut, de asemenea, calibre care conțin „suprapuneri”, permițând astfel operatorilor să aleagă segmentul de vânzări în care doresc să își poziționeze produsele, în funcție de cerințele impuse de cerere. Această abordare a permis eliminarea incertitudinilor și optimizarea vânzărilor. Aceasta a sprijinit, de asemenea, îmbunătățirea calității pe parcursul întregului proces de producție și de comercializare prin reducerea riscurilor, cum ar fi lovirea, prin calibrarea în funcție de greutate, permițând în același timp operatorilor să ia în considerare densitatea și conținutul de zahăr ale produsului pentru a se asigura că produsele introduse pe piață sunt coapte. Acordul a contribuit la reducerea și gestionarea deșeurilor prin limitarea manipulării în timpul achiziționării, reducând astfel deteriorarea produselor și pierderile și răspunzând în același timp așteptărilor consumatorilor.

Articolul 172b din OCP

În temeiul articolului 172b, IBO recunoscute care își desfășoară activitatea în sectorul vitivinicol pot furniza indicatori neobligatorii de orientare a prețurilor privind vânzarea strugurilor destinați producției de vinuri cu DOP sau cu indicație geografică protejată (IGP), cu condiția ca aceste orientări să nu elimine concurența în cazul unei părți substanțiale a produselor vizate.

În temeiul acestei dispoziții, nu există nicio obligație de a notifica aceste măsuri Comisiei și, din informațiile de care dispune Comisia, dispoziția nu a fost pusă în aplicare până în prezent.

2.3 Acorduri privind durabilitatea (articolul 210a din OCP)

Regulamentul (UE) 2021/2117[24] a introdus o nouă dispoziție în OCP (articolul 210a) pentru a exclude din domeniul de aplicare al articolului 101 alineatul (1) din TFUE acordurile dintre producători sau dintre producători și alți operatori din lanțul de aprovizionare agroalimentar (de

[24] Regulamentul (UE) 2021/2117 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a pieței produselor agricole, a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, a Regulamentului (UE) nr. 251/2014 privind definirea, descrierea, prezentarea, etichetarea și protejarea indicațiilor geografice ale produselor vitivinicole aromatizate și a Regulamentului (UE) nr. 228/2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea regiunilor ultraperiferice ale Uniunii, JO L 435, 6.12.2021, p. 262.

exemplu, la nivelul de procesare sau de distribuție), care vizează atingerea unui standard de durabilitate mai ridicat decât cel prevăzut de dreptul Uniunii sau de dreptul intern. Acesta a intrat în vigoare în decembrie 2021.

Pentru a beneficia de această derogare, operatorii trebuie să încerce să atingă standarde mai ridicate, care urmăresc să contribuie la: (i) protecția mediului; (ii) reducerea utilizării pesticidelor sau a pericolului rezistenței la antimicrobiene sau (iii) sănătatea și bunăstarea animalelor. În aceste cazuri, operatorilor li se permite să încheie acorduri care altfel ar intra în domeniul de aplicare al articolului 101 alineatul (1) din TFUE, cu condiția ca orice restrângere a concurenței convenită să fie indispensabilă pentru atingerea standardelor de durabilitate urmărite.

În decembrie 2023, Comisia a adoptat orientări privind condițiile de aplicare a articolului 210a[25]. Acestea sunt orientări detaliate cu privire la modul de interpretare a derogării și oferă numeroase exemple de posibile acorduri care ar intra în domeniul său de aplicare.

Acordurile, deciziile și practicile concertate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 210a nu sunt interzise și nu este necesară nicio decizie prealabilă în acest sens. Aplicarea derogării se bazează pe autoevaluare. Cu toate acestea, producătorii pot solicita un aviz din partea Comisiei cu privire la compatibilitatea acordurilor, deciziilor și practicilor concertate cu articolul 210a.

În iulie 2025, Comisia a emis primul său aviz în temeiul articolului 210a cu privire la un acord de durabilitate în sectorul vitivinicol din Franța[26]. Acordul urmărește să mențină nivelul actual de durabilitate atins în sectorul vitivinicol din Occitania prin aplicarea standardelor ecologice și de înaltă valoare pentru mediu [*haute valeur environnementale* (HVE)]. În contextul crizei care afectează piața vitivinicolă franceză, există riscul ca producătorii acestor vinuri mai durabile să treacă la o producție de vin convențională, mai atractivă din punct de vedere economic, sau să iasă de pe piață, de exemplu prin intermediul programului național de defrișare. Pentru a limita acest risc, acordul stabilește un preț orientativ neobligatoriu pentru achiziționarea de vin în vrac

[25] Orientările Comisiei privind excluderea de la articolul 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul acordurilor de durabilitate ale producătorilor agricoli în temeiul articolului 210a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, JO C 1446, 8.12.2023.

[26] Pentru avizul Comisiei: 86f5a339-ee2d-430f-8e29-5fb56770ba14_en.

la un nivel care acoperă costurile și o marjă de până la 20 %. Comisia a considerat că acordul este compatibil cu articolul 210a.

2.4 Măsuri de criză (articolul 222 din OCP)

În perioadele de dezechilibre grave de pe piețe, articolul 222 permite Comisiei să adopte acte de punere în aplicare pentru a stabili că articolul 101 alineatul (1) din TFUE nu se aplică anumitor tipuri de acorduri și decizii ale fermierilor, ale asociațiilor fermierilor, ale PO recunoscute, ale APO recunoscute și ale IBO recunoscute, cu condiția ca aceste acorduri și decizii să nu aducă atingere bunei funcționări a pieței interne și să vizeze strict stabilizarea sectorului afectat.

La 22 ianuarie 2024, Comisia a prezentat Parlamentului European și Consiliului un raport separat[27] privind utilizarea măsurilor de criză, inclusiv a celor adoptate în temeiul articolului 222, care se referă la perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și sfârșitul anului 2023.

După perioada vizată de raportul respectiv, nu a fost adoptată nicio altă măsură în temeiul articolului 222.

2.5 Adaptarea ofertei (articolele 166a-167-167a din OCP)

Articolul 166a din OCP

Articolul 166a permite unei PO recunoscute, unei IBO recunoscute sau unui grup de producători asociat unei indicații geografice să solicite unui stat membru să stabilească norme cu caracter obligatoriu privind regularizarea ofertei pentru produsele care beneficiază de o DOP/IGP. Acest articol introdus în 2021 înlocuiește dispozițiile anterioare privind brânzeturile (articolul 150) și jambonul (articolul 172) și se aplică tuturor produselor agricole care beneficiază de indicații geografice.

În perioada vizată de prezentul raport, au existat mai multe cazuri în temeiul dispozițiilor anterioare anului 2021 sau al celor noi, în sectorul laptelui și al produselor lactate, care au fost notificate Comisiei și care au vizat DOP sau IGP Asiago, Grana Padano și Parmigiano Reggiano

[27] Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind utilizarea măsurilor de criză adoptate în temeiul articolelor 219-222 din Regulamentul privind OCP, COM(2024) 12 final.

în Italia și Reblochon, Gruyère, Raclette de Savoie, Tomme de Savoie, Emmental de Savoie, Abondance, Beaufort și Comté în Franța[28].

Au fost instituite norme menite să asigure valoarea adăugată a produselor de calitate cu DOP sau IGP pentru două produse din carne (jambon), Prosciutto di Parma (din 28 decembrie 2017 până în decembrie 2020)[29] și Prosciutto di San Daniele (din 1 ianuarie 2021 până în 31 decembrie 2023)[30]. Valabilitatea normelor pentru ambele produse a fost prelungită până în 2026[31].

Principalul obiectiv al măsurilor este de a adapta oferta de produse cu DOP/IGP vizate la cerere. Prin monitorizarea continuă a producției și a evoluțiilor pieței și prin ajustarea volumelor de producție, obiectivul este de a preveni dezechilibrele majore între cerere și ofertă care ar putea conduce la fluctuații și repercusiuni grave pentru întregul lanț de aprovizionare. Măsurile urmăresc, de asemenea, să promoveze producția cu valoare adăugată și să asigure remunerarea echitabilă a producătorilor. În același timp, este esențial să se asigure că produsul este disponibil pe piață.

Articolul 167 din OCP

În temeiul articolului 167, statele membre producătoare pot stabili, în anumite condiții, norme de comercializare pentru a regulariza oferta, în special prin decizii ale IBO recunoscute, în vederea îmbunătățirii și stabilizării funcționării pieței comune a vinului.

În 2020, Spania a notificat o măsură[32] de stabilire a unei norme generale de limitare a randamentului maxim la recoltare pe parcelele destinate producției de vin care nu intră în

[28] Pentru Asiago: *NOTIFICA PIANO REGOLAZIONE OFFERTA FORMAGGIO ASIAGO DOP*, pentru Grana Padano: *Notifica piano regolazione offerta formaggio grana padano DOP*, pentru Parmigiano Reggiano: *Regulation of supply Parmigiano Reggiano* („Regularizarea ofertei de Parmigiano Reggiano”), pentru Reblochon, Gruyère, Raclette de Savoie, Tomme de Savoie, Emmental de Savoie, Abondance, Beaufort și Comté: e8eac044-1136-4a7d-bdfb-95ecc89eb42a_en.

[29] Masaf - *Decreto 28 dicembre 2017*.

[30] Masaf - *Decreto approvazione del piano di regolazione dell'offerta del prosciutto San Daniele DOP* - 2021-2023.

[31] https://www.prosciuttodiparma.com/wp-content/uploads/2024/01/Piano-di-Regolazione-dellOfferta-2024-2026-29-gennaio.pdf, https://www.regione.fvg.it/rafvg/export/sites/default/RAFVG/economia-imprese/agricoltura-foreste/FOGLIA32/allegati/Piano_Regolazione_Offerta_2024-2026_REV_01.pdf.

[32] *Real Decreto 557/2020, de 9 de junio*.

domeniul de aplicare al unei DOP sau al unei IGP[33] (18 000 kg/ha pentru vinul roșu și 20 000 kg/ha pentru vinul alb) și de definire a posibilelor utilizări ale strugurilor de pe parcele mai mari. Aceste norme au fost introduse în 2020, ca dispoziții suplimentare în decretul spaniol din 2014 care pune în aplicare articolul 167[34] în termeni generali.

Franța a notificat adoptarea mai multor norme de comercializare în perioada vizată în vederea constituirii unor stocuri de rezervă cu o parte din vinurile de bază produse în Champagne[35], Languedoc[36] (2020) și Cognac[37] (2019).

Articolul 167a din OCP

Regulamentul (UE) 2020/2220[38] a introdus articolul 167a în OCP, astfel încât statele membre producătoare să poată stabili norme de comercializare menite să regularizeze oferta pentru a îmbunătăți și a stabiliza funcționarea pieței comune a uleiurilor de măsline. Statele membre nu au notificat Comisiei nicio decizie adoptată în temeiul acestui articol.

3. Acțiuni de verificare desfășurate de Comisie și de autoritățile naționale de concurență (ANC) în sectorul agricol

În perioada iulie 2017-iulie 2025, autoritățile de concurență (AC) din UE[39] au finalizat aproximativ 110 acțiuni de verificare în sectorul agricol, iar 20 de acțiuni sunt încă în curs, ceea ce înseamnă un total de 130 de acțiuni de verificare. Cele mai multe acțiuni de verificare au fost

[33] Randamentele maxime ale producției de vinuri protejate printr-o denumire de origine sau o indicație geografică sunt stabilite în specificațiile lor de produs.

[34] *Real Decreto 774/2014, de 12 de septiembre*.

[35] *Arrêté du 18/10/2017*, *Arrêté du 03/10/18*, *Arrêté du 9/12/19*, *Arrêté du 13/03/20*.

[36] *Arrêté du 11/02/20*.

[37] *Arrêté du 25/11/2019*.

[38] Regulamentul (UE) 2020/2220 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 decembrie 2020 de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și din Fondul european de garantare agricolă (FEGA) în anii 2021 și 2022 și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1307/2013 în ceea ce privește resursele și aplicarea regulamentelor respective în anii 2021 și 2022 și a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 în ceea ce privește resursele și repartizarea unui astfel de sprijin pentru anii 2021 și 2022, JO L 437, 28.12.2020, p. 1.

[39] „Autoritățile de concurență” se referă atât la Comisie, cât și la autoritățile naționale de concurență.

desfășurate de AC din Republica Elenă (27 de cazuri), urmată de Comisie (12 cazuri) și Franța (12 cazuri), de Danemarca (11 cazuri) și de Austria (10 cazuri).

3.1 Principalele categorii de produse verificate sau sectorul verificat

Acțiunile de verificare ale AC acoperă o gamă largă de produse agricole, însă următoarele categorii de produse au făcut cel mai des obiectul acțiunilor de verificare: lapte și produse lactate (25 %), fructe și legume (19 %), carne (13 %) și ouă (6 %). Au fost efectuate, de asemenea, acțiuni de verificare privind categoriile zahăr (5 %), cereale (5 %) și semințe (4 %).

3.2 Entitățile care au făcut obiectul acțiunilor de verificare

Entitățile care au făcut obiectul acțiunilor de verificare desfășurate de AC sunt producători[40] (36 %), asociații ale producătorilor agricoli (14 %), angrosiști (12 %), PO (9 %), producători agricoli individuali (9 %), comercianți cu amănuntul (8 %) și diverse alte entități, inclusiv asociații profesionale, IBO și asociații ale exportatorilor (13 %).

Producătorii sunt entitățile reprezentate cel mai frecvent în cadrul acțiunilor de verificare. De exemplu, ANC din Franța a desfășurat o acțiune de verificare și a emis o decizie cu privire la coordonarea dintre principalii producători de alimente atât în ceea ce privește prețul plătit pe piața din amonte pentru achiziționarea de bucăți de carne macră de porc fără os (în principal *jambon supérieur maigre* sau JSM, utilizat pentru jambon fiert) de la abatoare, cât și în ceea ce privește prețul de vânzare pe piața din aval pentru vânzarea de mezeluri crude/uscate și fierte (cum ar fi cârnați, salam uscat, salam tip rosette, pateuri, rillettes, jambon fiert) către marii comercianți cu amănuntul sub etichete private sau game economice.

3.3 Fermierii reprezintă sursa cea mai vizată de acțiunile de verificare

AC au deschis majoritatea acțiunilor de verificare din proprie inițiativă (prin proceduri din oficiu) după ce au luat cunoștință de existența unor posibile practici anticoncurențiale prin

[40] În sensul prezentului raport, termenul „producători” se referă la entitățile care produc alimente prin prelucrarea unuia sau mai multor ingrediente (indiferent dacă aceste ingrediente sunt produse agricole sau nu). Termenul include unitățile de prelucrare (adică entitățile care prelucrează unul sau mai multe produse agricole, transformându-le în alte produse).

intermediul informațiilor de pe piață. În plus, AC au deschis acțiuni de verificare în urma unor reclamații (ale furnizorilor, concurenților sau clienților).

Au existat diferite tipuri de reclamanți, printre aceștia numărându-se, în principal: producătorii agricoli (24 %), producătorii (21 %), comercianții cu amănuntul (16 %), asociațiile producătorilor agricoli (13 %), PO (11 %), persoanele fizice (11 %) și angrosiștii (4 %).

Datele arată că producătorii agricoli individuali sau în parteneriat (PO și APO) sunt cea mai importantă sursă a reclamațiilor, reprezentând aproximativ jumătate dintre acestea, și, în cele din urmă, cea mai importantă sursă a acțiunilor de verificare antitrust (inclusiv a informațiilor de pe piață pe care le furnizează autorităților de concurență). Cu toate acestea, producătorii agricoli își fac uneori reclamațiile publice atunci când le depun la AC și, astfel, subminează șansele AC de a putea strânge dovezi ale posibilelor încălcări.

3.4 Rezultatele acțiunilor de verificare

Cele 110 acțiuni de verificare antitrust din sectorul agricol care au fost închise în perioada vizată au avut următoarele trei tipuri diferite de rezultate:

a) decizii de constatare a unei încălcări cu aplicarea unor amenzi (aproximativ un sfert din cazurile încheiate), respectiv AC au solicitat unei entități să pună capăt încălcării și să plătească o sancțiune financiară;
b) decizii privind angajamentele (șase cazuri), respectiv AC nu au reușit să ajungă la o concluzie cu privire la existența unei încălcări și au adoptat o decizie potrivit căreia angajamentele asumate de entitatea care face obiectul acțiunii de verificare devin obligatorii din punct de vedere juridic, eliminând astfel eventualele preocupări legate de concurență;
c) închideri fără constatarea vreunei încălcări (aproximativ jumătate din cazurile încheiate), respectiv închiderea procedurii de către AC în cursul unei etape preliminare a acțiunii de verificare din cauza lipsei dovezilor. În unele cazuri, această închidere se poate datora, de asemenea, faptului că ar fi fost necesare eforturi disproporționate pentru a îndeplini sarcina necesară a probei sau că exista o necesitate de stabilire a priorităților.

Deși majoritatea acțiunilor de verificare se încheie fără o decizie oficială, acestea pot fi totuși importante în mai multe moduri. În primul rând, unele acțiuni de verificare clarifică faptul că reclamațiile sau preocupările din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente sunt nefondate. De exemplu, în urma relatărilor din presă din perioada critică a izbucnirii pandemiei de COVID-19, ANC din Grecia a verificat preocupările legate de faptul că practicile anticoncurențiale ar fi condus la deficite și/sau la creșteri ale prețurilor anumitor produse agricole și alimentare. ANC a constatat că nu a existat o creștere semnificativă a prețurilor medii ale laptelui de consum și ale grișului din grâu în lanțurile de supermarketuri, în timpul pandemiei de COVID-19. Este posibil ca preocupările să fi fost exprimate din cauza anumitor prețuri care nu erau reprezentative pentru situația generală la nivel național.

În alte cazuri, intervenția AC a împiedicat comiterea unei încălcări, așa cum s-a întâmplat în cazul acordurilor protecționiste menționate în secțiunea 3.5.5.

3.5 Tipuri de încălcări verificate și constatate

Principalele tipuri de încălcări identificate de AC pot fi clasificate după cum urmează: înțelegeri orizontale (de fixare a prețurilor și de limitare a volumelor) (32 %), înțelegerile dintre un vânzător și un cumpărător privind fixarea prețurilor de revânzare ale cumpărătorului[41] (16 %), înțelegeri privind alocarea clientelei (13 %), manipularea procedurilor de cerere de oferte (coordonarea ofertelor depuse de către mai mulți vânzători) (12 %), înțelegeri de împărțire a pieței (8 %), schimbul de informații sensibile din punct de vedere comercial (6 %), abuzurile de poziție dominantă, care implică strategii de blocare a accesului concurenților, cum ar fi prețurile de ruinare, rabaturile de excludere, prețurile excesive și neloiale (6 %). În mai multe cazuri, AC au constatat că existau mai multe încălcări în același timp. În următoarele paragrafe sunt prezentate exemple ale acestor tipuri de încălcări.

3.5.1 Înțelegeri de fixare a prețurilor și/sau a cantităților

Înțelegerile de fixare a prețurilor au fost cele mai frecvente. Au existat înțelegeri de fixare a prețurilor și a cantităților între cumpărători, în detrimentul fermierilor. De exemplu, în iulie 2019,

[41] Practică cunoscută și sub denumirea de „impunerea prețurilor de revânzare”.

ANC din Spania a amendat zece dintre cele mai mari societăți și asociații spaniole și internaționale din domeniul produselor lactate, care își desfășoară activitatea în Spania, pentru un cartel al laptelui care a avut loc între anii 2000 și 2013[42]. Operatorii au făcut schimb de informații privind prețurile de achiziție ale laptelui de vacă crud, volumele de achiziție și surplusurile de lapte. Acest comportament i-a privat pe fermierii producători de lactate de dreptul de a negocia liber prețul laptelui lor, slăbind și mai mult poziția lor de negociere pe piață. În mod similar, ANC din Polonia a verificat cinci cumpărători[43] de fructe moi (printre altele, coacăze, cireșe și prune) care au fixat prețurile de achiziție ale fructelor pe care le cumpărau de la cultivatorii locali de fructe[44].

Au existat, de asemenea, înțelegeri de fixare a prețurilor între producători. De exemplu, Comisia a amendat practicile de fixare a prețurilor și de împărțire a pieței desfășurate în perioada 2000-2013 de principalii producători europeni de conserve de legume[45]. Printre legumele conservate s-au numărat fasolea, mazărea verde, amestecurile de mazăre și morcov și amestecurile de legume tăiate cubulețe (cu excepția porumbului și a ciupercilor), vândute în cutii metalice sau borcane, în principal sub etichete private, către comercianții cu amănuntul și industria serviciilor alimentare din întregul Spațiu Economic European. Producătorii erau o societate comercială și două cooperative agricole.

Alte cazuri au vizat stabilirea indicilor prețurilor. De exemplu, în 2018, ANC din Franța a amendat[46] asociația viticultorilor din regiunea Côtes du Rhône (*Syndicat général des vignerons réunis des Côtes du Rhône* – SGVRCR) cu 20 000 EUR pentru practici anticoncurențiale în comercializarea vinurilor în vrac Côtes du Rhône AOC[47]. Asociația profesională, o organizație profesională care reprezintă vinificatorii, s-a implicat în acțiuni de fixare a prețurilor, în perioada

[42] Pentru mai multe detalii, a se vedea comunicatul de presă: *plantilla nota de prensa*.

[43] Damex, Kam-Pol, Fructis, Kalbrok și Silver-Trans.

[44] ANC din Polonia a adoptat decizia de amendare a acestor cumpărători de fructe moi în martie 2026; https://uokik.gov.pl/zmowa-przy-skupie-owocow-prezes-uokik-naklada-kary.

[45] IP_19_5911_EN.pdf.

[46] Decizia nr. 18-D-06 din 23 mai 2018 emisă în sectorul vitivinicol.

[47] *Appellation d'Origine Contrôlée*.

2010-2017, prin stabilirea și difuzarea către membrii săi a unor instrucțiuni privind prețul minim și a unor recomandări ulterioare privind prețurile, care au vizat diferite categorii de vin în funcție de culoare și de calitate. Aceste acțiuni, promovate prin publicații, buletine informative și reuniuni, au încurajat stabilirea unor prețuri uniforme în cadrul negocierilor de vânzare, denaturând concurența fără a ține seama de costurile de producție individuale.

În cele din urmă, în 2021, ANC din România a identificat înțelegeri orizontale anticoncurențiale între producătorii de ouă (cinci producători și o asociație a producătorilor)[48] care vizau controlul și/sau limitarea ofertei de ouă pe piața românească, inclusiv elemente care să scadă atractivitatea pieței naționale pentru importurile de ouă. Scopul final al controlului și/sau limitării ofertei interne a fost acela de a preveni scăderea prețurilor ouălor.

3.5.2 Înțelegeri de fixare a prețurilor de revânzare

Înțelegerile de fixare a prețurilor de revânzare au implicat, de regulă, un producător și unul sau mai mulți comercianți cu amănuntul sau angrosiști. De exemplu, în 2018, în sectorul producției și vânzării de margarină și unt, ANC din Grecia a amendat Minerva S.A. deoarece a convenit cu mai mulți angrosiști/distribuitori afiliați prețurile la care aceștia din urmă urmau să revândă produsele Minerva[49].

3.5.3 Alocarea piețelor

În 2023, ANC din Țările de Jos a constatat că patru furnizori de morcovi cruzi își alocaseră între ei vânzările către clienții industriali (producători de conserve și de alimente congelate) din Țările de Jos, Belgia și Germania. De asemenea, furnizorii conveniseră să efectueze livrări încrucișate și să își acorde despăgubiri.

3.5.4 Manipularea procedurilor de cerere de oferte

Manipularea procedurilor de cerere de oferte a implicat, de regulă, o coordonare între mai mulți vânzători cu privire la ofertele pe care le depuneau în cadrul unei licitații organizate de un

[48] Decizia-oua-site.pdf.

[49] ioei_tm_i_i_o_i_i_i_.pdf.

cumpărător. De exemplu, într-o decizie din 2022, ANC din Croația a constatat că patru angrosiști și-au coordonat ofertele care vizau 14 grupuri de produse alimentare în cadrul unei licitații organizate de o instituție de asistență socială (*Dobri dom*) care furniza servicii de cantină socială în Zagreb. Prin această practică, angrosiștii au desemnat ofertanți câștigători pentru diferitele loturi care făceau obiectul achiziției publice, majorând în mod artificial, în cele din urmă, prețurile produselor alimentare esențiale pentru cetățenii aflați într-o situație economică dificilă[50]. De asemenea, în 2018, ANC din Grecia a constatat că o cooperativă (Friesland Campina Hellas) și o societate (Mandrekas) și-au coordonat ofertele în cadrul licitațiilor privind achiziții publice de produse lactate, prin abținerea de la participarea simultană la licitații publice[51]. În 2020, ANC din Suedia a identificat o coordonare a ofertelor tot pentru produse lactate, într-un caz care a implicat ARLA Foods AB[52].

3.5.5 Înțelegeri privind alocarea geografică a piețelor, acorduri protecționiste

Forma cea mai des întâlnită de alocare geografică a piețelor au fost așa-numitele „acorduri protecționiste". Aceste acorduri au fost încheiate numai între comercianți cu amănuntul sau între operatori aflați în diferite etape ale lanțului de aprovizionare, pentru a acorda prioritate produselor din propriile state membre. Comisia, împreună cu autoritățile naționale de concurență, a inițiat mai multe acțiuni de verificare cu privire la diverse „carte" și inițiative similare de promovare în Belgia, Bulgaria, Franța, Letonia. Aceste inițiative se aflau într-un stadiu incipient, iar intervenția autorităților de concurență a condus la modificarea lor pentru a elimina discriminarea împotriva produselor din alte state membre și, prin urmare, fragmentarea pieței interne.

---

[50] CCA detects first bid rigging cartel in public procurement - AZTN („CCA identifică primul cartel de manipulare a procedurilor de cerere de oferte în domeniul achizițiilor publice – AZTN"), https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2022/06/UPI-034-0317-01021-.pdf.

[51] Δελτίο Τύπου - Διευθέτηση υπόθεσης.

[52] The Swedish Competition Authority takes legal action against Arla Foods for unlawful cooperation | Swedish Competition Authority („Autoritatea Suedeză pentru Concurență introduce o acțiune în justiție împotriva Arla Foods pentru cooperare ilegală" | Autoritatea Suedeză pentru Concurență); Arla Foods is not granted leniency in a case on unlawful cooperation | Swedish Competition Authority („Arla Foods nu beneficiază de clemență într-o cauză privind cooperarea ilegală" | Autoritatea Suedeză pentru Concurență).

În plus, au existat câteva cazuri de alocare geografică a zonelor de vânzare: în 2023, la cererea ANC din Austria, instanța austriacă în materie de înțelegeri a pronunțat o hotărâre prin care a constatat că doi producători de zahăr, *Südzucker AG* și *Nordzucker AG*, au încălcat articolul 101 din TFUE prin practici concertate pe piața zahărului industrial, în special printr-o înțelegere între aceștia de a menține zone geografice de vânzare separate (în Austria și, respectiv, în Germania), restrângând astfel concurența și afectând comerțul transfrontalier[53].

3.5.6 Abuzul de poziție dominantă

Acțiunile de verificare au vizat în special relațiile dintre ferme și cooperative, precum și libertatea fermierilor de a alege cooperativa din care doresc să facă parte. De exemplu, ca urmare a unei acțiuni de verificare[54] desfășurate de ANC din Germania, în 2018, cea mai mare cooperativă de produse lactate din Germania, *Deutsche Milchkontor* (DMK), și-a modificat condițiile de aprovizionare și și-a redus perioada de preaviz pentru încetarea livrării laptelui de la 24 la 12 luni, oferind astfel fermierilor mai multe opțiuni de a-și alege cooperativa și condițiile de aprovizionare.

Alte cazuri de abuz de poziție dominantă au vizat impunerea unor prețuri excesive. În 2022, ANC din Cipru a constatat că Organizația Pancipriotă a Crescătorilor de Bovine a abuzat de poziția sa dominantă prin impunerea unor prețuri excesive în următoarea etapă a pieței (industria produselor lactate).

4. Consultări și activități de monitorizare desfășurate de ANC în sectorul agricol

ANC au oferit, de asemenea, consultanță privind aplicarea normelor în materie de concurență la cererea operatorilor din sectorul agricol. În perioada vizată, ANC au primit 53 de astfel de cereri privind sectorul agricol.

---

[53] Cartel Court imposes a fine of EUR 4.2 million on Südzucker AG at AFCA's request; the decision is final: BWB Bundeswettbewerbsbehörde („La cererea AFCA, instanța în materie de înțelegeri aplică Südzucker AG o amendă de 4,2 milioane EUR; hotărârea este definitivă: BWB Bundeswettbewerbsbehörde").

[54] Bundeskartellamt – Homepage – Proceeding against DMK dairy discontinued (Bundeskartellamt – Pagina principală – „Încetarea acțiunii în justiție împotriva cooperativei de produse lactate DMK").

O parte semnificativă a activității ANC constă, de asemenea, în activitățile de monitorizare. În perioada vizată, ANC au desfășurat **22** de anchete sectoriale privind aplicarea normelor în materie de concurență în sectorul agricol. Aceste activități au inclus, de obicei, activități de verificare în sectorul relevant, adoptarea de rapoarte și activități de reprezentare.

În special, ANC au organizat mai multe consultări cu privire la acordurile de durabilitate. În continuare, sunt prezentate câteva exemple în acest sens:

- ANC din Germania a răspuns la șapte cereri de consultări privind acordurile de durabilitate, inclusiv o consultare în curs în sectorul cărnii prin intermediul InitiativeTierwohl[55] (în cadrul căreia părțile, din cauza preocupărilor exprimate de ANC din Germania, au decis să elimine, începând cu 2024, o primă obligatorie plătibilă de către cumpărători fermierilor participanți, cunoscută și sub denumirea de supratxă pentru bunăstarea animalelor), precum și la patru consultări închise privind sectorul cacauei, al plantelor, al bananelor și al produselor lactate.

- ANC din Franța a răspuns la două cereri de orientări informale: i) o cerere formulată de două asociații profesionale (*Coopération Agricole Nutrition Animale* și *Syndicat National de l'Industrie de la Nutrition Animale*) cu privire la un proiect de ghid metodologic care vizează calcularea amprentei de mediu a produselor alimentare compuse și, mai precis, a amprentei lor de gaze cu efect de seră[56] și ii) o altă cerere formulată de asociația *Pour une Agriculture du Vivant* cu privire la un proiect al cărui scop este de a ajuta fermierii de pe teritoriul Franței prin finanțarea și asigurarea tranziției acestora către practici mai ecologice[57] (ceea ce ar implica aplicarea articolului 210a din OCP).

[55] Initiative Tierwohl este un proiect bazat pe un acord încheiat între sectorul agricol, cel al producției de carne și cel al comerțului cu amănuntul de produse alimentare, care urmărește să recompenseze crescătorii de animale pentru îmbunătățirea condițiilor de creștere a animalelor.

[56] Orientările informale 25-DD-01 din 29 ianuarie 2025 privind crearea unui sistem de finanțare colectivă a costurilor și riscurilor suplimentare asociate tranziției agroecologice.

[57] Orientările informale 25-DD-01 din 29 ianuarie 2025 privind crearea unui sistem de finanțare colectivă a costurilor și riscurilor suplimentare asociate tranziției agroecologice.

- ANC din Țările de Jos a răspuns la două cereri de consultări: i) o cerere formulată de *Stitchting Milieukeur*, organizația care elaborează și gestionează criteriile mărcilor de calitate neerlandeze pentru culturi arabile, fructe și legume, lapte, ouă, plante ornamentale (flori, plante, arbori, bulbi de flori etc.) și produse alimentare preparate și prelucrate, și anume pentru un acord privind cartofii, legumele și fructele neprelucrate și ii) o altă cerere formulată de *Tuinbranche Nederland*, o asociație de întreprinderi care își desfășoară activitatea în sectorul florilor.

5. Observații finale

O concurență solidă în sectorul agricol este de importanță capitală pentru a asigura realizarea obiectivelor PAC prevăzute în tratat. În sectorul agricol au fost adoptate o serie de derogări de la normele în materie de concurență, menite în primul rând să consolideze și să reechilibreze poziția fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare agroalimentar. Este esențial ca fermierii să utilizeze în mod proactiv mecanismele disponibile și să profite de beneficiile pe care le oferă acestea. Există încă un potențial neexploatat semnificativ în aceste cadre, care necesită o atenție sporită. În special, derogările din domeniul concurenței oferă un cadru pentru organizarea producției și a furnizării de produse de către ferme prin intermediul PO și APO. Astfel de organizații nu numai că beneficiază de derogarea necesară de la normele în materie de concurență, ci primesc și sprijin financiar în cadrul PAC. În plus, acestea oferă instrumente structurale care le permit fermierilor să participe pe picior de egalitate la relațiile comerciale cu furnizorii și cumpărătorii lor, să gestioneze riscurile și investițiile și să facă față provocărilor. În același timp, asigurarea de către AC a respectării legislației a făcut posibilă stoparea și prevenirea practicilor care sunt în detrimentul fermierilor în ceea ce privește vânzarea sau cumpărarea. Derogările de la normele în materie de concurență continuă să evolueze, menținând în același timp adaptarea PAC la cerințele pieței. Propunerea Comisiei din 2024[58] a identificat noi oportunități de consolidare a poziției fermierilor în cadrul lanțului. Într-o perioadă de continuă concentrare atât în amonte (factorii de producție necesari), cât și în aval (sectorul alimentar) în

[58] Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1308/2013, (UE) 2021/2115 și (UE) 2021/2116 în ceea ce privește consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente, 2024/0319 (COD).

lanțul de aprovizionare, un cadru de concurență echitabil și aplicat în mod eficace rămâne esențial pentru ca fermierii să primească o remunerație corectă pentru activitatea lor, asigurând în același timp aprovizionarea consumatorilor la prețuri rezonabile, în conformitate cu obiectivele PAC în temeiul TFUE.